

Sygn. akt III U 290/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

<i>Sąd Okręgowy</i>	<i>w Ostrołęce</i>	<i>Wydział III</i>
<i>Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych</i>		

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak

Protokolant: sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 czerwca 2015 r. w O.

sprawy z odwołania T. S.

przy udziale ubezpieczonego T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość składek

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 27 lutego 2015 r. **nr** (...)

orzeka:

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od T. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 lutego 2015r. nr (...) (k.153 a.r.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za T. K. jako pracownika T. S. za okres 01/2007-09/2008.

Odwołanie od decyzji wniósł płatnik składek - T. S.. Zarzucił decyzji błędną (dowolną i wybiórczą) ocenę materiału dowodowego w postaci zeznań świadków J. S. i A. S. prowadzącą do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, poprzez przyjęcie, iż T. S. w okresie od 01.01.2007r. do 31.05.2012r.

nierzetelnie prowadził ewidencję zatrudnienia pracowników jak również nierzetelnie ewidencjonował wynagrodzenie zatrudnionych pracowników poprzez wypłatę wyższych wynagrodzeń aniżeli wynikało to z listy płac.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że ZUS winien samodzielnie dokonać ustaleń co do wysokości wypłaconego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek. Tymczasem w niniejszej sprawie ZUS takich ustaleń nie poczynił, gdyż w całości oparł się na ustaleniach poczynionych przez Urząd Skarbowy w O..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania. Stwierdził, że wydał zaskarżoną decyzję w oparciu o decyzje wydane przez Urząd Skarbowy w O., które to decyzje stanowią dokumenty urzędowe korzystające z domniemania prawdziwości oraz domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone.

Ubezpieczony T. K. nie zajął w sprawie stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. S. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...) w D., polegającą na budowie i remontach dróg, świadczenia usług zwalczania śliskości i zimowego utrzymania dróg, usług transportowych, dostawach żwiru, torfu, ziemi, piasku, kamieni podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą i podmiotom nieprowadzącym działalności gospodarczej.

Na skutek kontroli podatkowej przeprowadzonej w firmie (...) przez Urząd Skarbowy w O. ujawniono m.in., że zatrudniał on pracowników bez zawierania z nimi umów o pracę i zgłaszania do ubezpieczeń społecznych bądź zawierał wprawdzie umowy o pracę, lecz w dokumentacji zaniżał pracownikom wynagrodzenie, aby odprowadzać mniejsze należności podatkowe. Z ustaleń Urzędu Skarbowego wynikało, że poszczególni pracownicy otrzymywali wynagrodzenia wyższe aniżeli wykazywane w dokumentacji. W oparciu o przeprowadzone przez Urząd Skarbowy postępowanie dowodowe dokonano obliczenia rzeczywiście wypłaconego wynagrodzenia poszczególnym pracownikom. Bazując na tych obliczeniach - Naczelnik Urzędu Skarbowego w O. wydał decyzje określające wysokość należności z tytułu niepobranych i niewypłaconych w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych poza ewidencją wynagrodzeń pracowniczych w latach 2007-2012.

T. K. pracował na podstawie umowy o pracę u T. S. od dnia 01.05.2007r. do dnia 25.09.2008r. na stanowisku kierowca-mechanik. Z prowadzonej przez pracodawcę dokumentacji wynikało, że T. K. w 2007r. otrzymywał miesięcznie wynagrodzenie brutto w wysokości 936zł, a w 2008r.: od stycznia do sierpnia - 1.326zł miesięcznie, a we wrześniu - 1.551,12zł.

Tymczasem T. K. w rzeczywistości otrzymywał wynagrodzenie wyższe. W 2007r. otrzymywał dodatkowo wynagrodzenie brutto w wysokości 1.141zł miesięcznie, poza lipcem, w którym otrzymał 473zł (dowód: decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 08.07.2013r. k.224v a.r.), w 2008r.: w styczniu - 1.079zł, w lutym - 960zł, w marcu - 939zł, w kwietniu - 1.079zł, w maju - 835zł, w czerwcu - 980zł, w lipcu - 1.177zł, w sierpniu - 881zł i we wrześniu - 591zł (dowód: decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. z dnia 17.07.2013r. k.237v a.r.).

Powyższe decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. zostały utrzymane w mocy przez decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w W. z dnia 25.10.2013r. (dowód: k.17 akt IIIU 298/15) i decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w W. z dnia 25.10.2013r. (dowód: załącznik do k.17 akt IIIU 297/15).

W oparciu o w/w decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. - ZUS ustalił wysokość wynagrodzenia, która w rzeczywistości była wypłacana T. K.. Na tej podstawie ZUS wydał zaskarżoną decyzję (k.167 akt ZUS).

Sąd zważył, co następuje:

w niniejszej sprawie spór sprowadzał się do tego, czy ZUS mógł dokonać ustaleń co do wysokości wynagrodzenia wypłaconego ubezpieczonemu jedynie w oparciu o treść decyzji wydanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O..

W przedmiotowej sprawie odwołujący prezentował stanowisko, że ZUS winien samodzielnie dokonać ustaleń co do wysokości wypłaconego ubezpieczonemu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek. Tymczasem w niniejszej sprawie ZUS takich ustaleń nie poczynił, gdyż w całości oparł się na ustaleniach poczynionych przez Urząd Skarbowy w O.. Na poparcie swej tezy odwołujący przywoływał wyrok WSA w Białymstoku z dnia 12.04.2005r. (IISA/Bk 768/04), wskazując, że organ administracyjny przed wydaniem decyzji powinien w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie należało oddalić.

Decyzje wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. stanowią dokument urzędowy. Zgodnie zatem z art.244§1 kpc - stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14.12.2006r. (I CSK 344/06) decyzja administracyjna wydana przez organ w zakresie przyznanej mu kompetencji w procesie cywilnym pełni rolę szczególną. Po pierwsze, korzysta jako dokument urzędowy z domniemania prawdziwości i zgodności z prawem. Po wtóre nie może być podważona przez sąd powszechny poza wypadkami szczególnymi. Po trzecie, podlega ocenie zarówno co do formy, autentyczności oraz treści myślowej zawartej w tzw. oświadczeniu. Wątpliwości co do treści niedające się usunąć w drodze wykładni językowej mogą natomiast uzasadniać żądanie strony wyjaśnienia ich przez organ wydający decyzje (art. 113 § 2 k.p.a.). Są to domniemania prawne ustanowione ustawą procesową. Oczywiście domniemania te są wzruszalne i mogą być obalone w sposób przewidziany w art.252 kpc tj. przez udowodnienie, że oświadczenie organu zawarte w danym dokumencie urzędowym, wystawionym przez organ, jest niezgodne z prawdą. Z drugiej natomiast strony istnienie takiego domniemania wyłącza potrzebę dowodu na okoliczności stwierdzone dokumentem urzędowym.

Przekładając te rozważania na grunt niniejszej sprawy, podnieść należy, że ZUS przed wydaniem zaskarżonej decyzji nie miał obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego na okoliczności, które wynikały z decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. i mógł na tych ustaleniach się oprzeć. Natomiast dla odwołującego skutek jest taki, że skoro zaprzeczał w przedmiotowej sprawie ustaleniom poczynionym w decyzji wydanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O., to powinien poprzez dowody obalić domniemanie wynikające z tych decyzji. Tymczasem odwołujący nie wskazał w przedmiotowej sprawie żadnych dowodów ani w odwołaniu ani w toku postępowania. Tym samym nie obalił domniemania, że wynagrodzenie T. K. wynosiło tyle, ile ustalono w decyzjach Naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Sąd z urzędu także nie dostrzegł potrzeby prowadzenia postępowania dowodowego na te okoliczności. Po pierwsze – odwołujący zarówno w toku postępowania administracyjnego jak i w niniejszym postępowaniu był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Po drugie – T. S. zakwestionował decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. w postępowaniu administracyjnym. Podnosił w nim analogiczne zarzuty jak w niniejszym postępowaniu, sprowadzające się do konkluzji, że zgromadzone przed Naczelnikiem Urzędu Skarbowego dowody nie pozwalały na poczynienie ustaleń, że T. K. otrzymywał wyższe wynagrodzenie aniżeli wynikające z dokumentacji. Jednakże Dyrektor Izby Skarbowej w W. utrzymał w mocy te decyzje. Tym samym uznał, że materiał dowodowy pozwalał na poczynienie ustaleń w zakresie wysokości rzeczywiście wypłaconego T. K. wynagrodzenia.

W zaskarżonej decyzji ZUS oparł się na wyliczeniach wynikających z decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w O..

W niniejszym postępowaniu odwołujący skupił się jedynie na wykazywaniu, że decyzje wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. oparte zostały na niewystarczających dowodach. Tej tezie służyło przywołanie w mowie końcowej wyroku WSA w Białymstoku z dnia 12.04.2005r. (IISA/Bk 768/04). W konsekwencji odwołujący argumentował, że w oparciu o taki materiał dowodowy ZUS nie miał podstaw prawnych do wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd nie podzielił stanowiska odwołującego. Sąd w całości oczywiście zgadza się z przywołanym wyrokiem WSA w Białymstoku z dnia 12.04.2005r., lecz wywodzi z niego odmienne wnioski aniżeli odwołujący. Otóż z uzasadnienia tego wyroku wynika jedynie, że jeżeli na etapie postępowania administracyjnego jednym z dowodów, na którym opiera się organ, jest dokument urzędowy, to można obalić domniemanie wynikające z tego dokumentu, gdyż wynika z niego jedynie prawda formalna, która może różnić się od prawdy materialnej. Zatem przywołane w uzasadnieniu wskazówki

odnoszą się do wskazania, że możliwe jest obalenie domniemania wynikającego z dokumentów urzędowych. Jest to zdaniem Sądu bezsprzeczne. Przy czym na gruncie niniejszej sprawy zastosowanie ma art.252 kpc zawierający analogiczne przesłanie. Bezsprzeczne jest także to, że odwołujący z tych wskazówek nie skorzystał i nie obalił domniemania wynikającego z dokumentu urzędowego.

W konsekwencji – Sąd nie oceniał ponownie materiału dowodowego, który legł u podstaw wydania poszczególnych decyzji przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Dowodem dla Sądu były bowiem dokumenty urzędowe, jakimi są w/w decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O., a nie dowody zgromadzone przed wydaniem tych decyzji. Jednocześnie Sąd uznał, że poszczególne decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. zaświadczać wysokość wynagrodzenia, które w rzeczywistości otrzymywał ubezpieczony. Decyzje te określają wysokość zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za poszczególne lata. Jest to suma należna za wszystkich pracowników i osób, z którymi odwołujący związany był umowami cywilno-prawnymi za dany rok. Aby ją ustalić, Naczelnik US zobligowany był m.in. ustalić wysokość rzeczywistego wynagrodzenia ubezpieczonego za każdy miesiąc w danym roku. Szczegółowe wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego zawarte zostały w uzasadnieniach decyzji Naczelnika US. Dlatego Sąd uznał, że poszczególne decyzje Naczelnika US stanowią dowód tego, w jakiej wysokości ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w spornym okresie.

Przy rozstrzygnięciu tej sprawy Sąd miał także na uwadze okoliczność, że od wynagrodzenia wypłacanego pracownikowi pracodawca obowiązany jest odprowadzić obciążenia publiczno-prawne w postaci podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek do ZUS. Skoro w decyzjach Naczelnika US obliczono wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę do obliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych, to oczywiste jest, że od tej samej kwoty wynagrodzenia należy obliczyć wysokość należnych do ZUS składek.

Wobec powyższego Sąd oparł się przy rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy na dokumentach urzędowych, jakimi są decyzje Naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Z analizy kwot przyjętych jako podstawa wymiaru składek za poszczególne miesiące wynika, że ZUS przyjął tą samą wysokość wynagrodzenia T. K., która wynika z przywołanych powyżej decyzji administracyjnych.

Bezsporne jest, że w spornym okresie T. K. był pracownikiem T. S.. Podlegał zatem obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w spornym okresie (art.13 pkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.). Natomiast w myśl art.18 ust.1 w/w ustawy - podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla pracowników (art. 6 ust. 1 pkt 1) - stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy (art.4 pkt 9). Zgodnie natomiast z art.3 ust.2b ustawy z dnia 26.07.1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.Dz.U. z 2012, poz.361 ze zm.) - za dochody (przychody) osiągnane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się w szczególności dochody (przychody) ze stosunku pracy wykonywanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji – w myśl art.20 ust.1 ustawy systemowej – podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe. Natomiast w myśl art.81 ust.1,5 i 6 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.Dz.U. z 2008r., Nr 164, poz.1027 ze zm.) – do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek dla pracowników, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, a pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonego. Przy czym zgodnie z art.85 ust.1 w/w ustawy – za osobę pozostającą w stosunku pracy składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd uznał, że w zaskarżonej decyzji ZUS wskazał w prawidłowej wysokości podstawę wymiaru składek za T. K..

Z tych względów Sąd oddalił odwołanie na mocy art.477¹⁴§1 kpc. O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art.98§1 kpc w zw. z §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.Dz.U. z 2013r., poz.490).